

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

V. Sleidanus Auilam mendacij accusat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

ingens fuit solis astus, solque sanguineum veluti colorem referbat: nobis vero intuentibus, multo altior & ab oculari remotior quam pro diei tempore videbatur, quasi cursum ille suum retardasset, ut diem faceret longiorem. Hac quidem omnium est opinio: cui etiam contradicere non ausim. Idem eodem die Norimberga & in Gallia quoque observatum fuit, ut ipse Rex postea affirmavit: utemque in Pedemontio, ubi idem color solis visus est. Quod egotamquam rem maxime memorabilem notare quod volui. Hæc Auila.

Quo tempore Albæ Dux in Galliam venit, regis sui nomine cum Elisabetha regina matrimonium contracturus, ab Henrico II. rege, belli eius mentionem faciente, de hoc, Solis vulum murantis, & quasi cursum sistentis prodigio rogatus, quidam ipse vidisset, Totius mundi, inquit, Rex sacratissime, & tum & postea de hoc miraculo confians fuit sermo: mihi vero tum ab ijs quæ in terra gerebantur, ocrum non fuit vel oculos ad cælum eleuandi, eiusque faciem contemplandi. Hæc ego à Basquio nobili Gallo, Aixensi præfecto, antiquæ hominæ virtutis & fidei, ac Regi per quam familiaris, accepi: cui postea is quoque honos à Rege obtigit, ut ex omni aulica Nobilitate ad prægustatoris munus fuerit adhibitus, Rege monito ut à veneno sibi cauere. Tempus tamen cum eo quod idem Auila de hoc eodem rege scribit, nequaquam conuenit: quem Auilæ Commentarij iam decem annis ante fuerint impressi. Sed alterum auctorem Italum sua lingua loquentem audiamus.

IV. Quella battaglia è piena di cose stupende, & di miracoli, &c. In hoc prælio multa res stupende & miracula apparuerunt, cælo ipso fauorem suum omnibus in rebus erga Casarem monstrante: in eo præsertim quod hostes qui capiendi eius elabris diuasi sunt occasionem, postea victi in ipsius manus peruenierunt. Quum Casar suos in hostem duceret, Crucifixi vidit imaginem media in via à scelerato contractam iacentem: sum ex equo profiliens, leuatis ad cælum oculis. Etsi, inquit, o Domine Deus, satis tibi sit verum ad tuas vindicandas iniurias, que foramen des mihi illam gratiam ut de impijs illis sacrilegis hodie pœnas sumere possim. Est vero res certissima, quod in illo temporis articulo quo virimque in prociñctis ad manus conferendum armata stabant acies solem paullo ante clarum, subito sanguineum colorem referre & obscurari vidimus (quod à nullo mortaliū ante visum est) significantem quasi, se cursum suum sistere, ut (nostri) integram victoriam consequendi daret spaciū. Et vnus è concionatoribus nostris, qui in nostra tum co-

horre erat, per totam aciem discurrrens, Bono animo este, inquit, filij! Ecce Dei ille oculus se inclinat ut singularem illum vobis præstet fauorem, vosque admonet & incitet, ut officium vestrum in profigandis inimicis suis impigre obeatis.

VI. Quod si hoc à nobilissimis & grauibus viris, & testibus oculatis scriptum non esset, dubitandi fortasse quis causam haberet. Nam quem fructum illi ex hoc mendacio sperare poterant? Quis credat, tantam illorum fuisse impudentiam, ut rem fallam per totum Christianum orbem divulgare ausi fuerint, quum in vtroque exercitu tam multi Principes & grauissimi viri fuerint, qui mendacij eos coarguere possint? Sleidanus certe quem Auilæ commentarios legisse certum est, ex eo quod ipsum impurum & mendacem hominem appellat, quodque de tota Germania tam frigide tam contemptim atque aliene loquatur, iustam in eum inuehendi causam habuisset, si in hoc recitando miraculo, & in re tanti momenti, mendacij ipsum potuisset conuincere. Et quid ille amplius non dicturus fuerat, qui eodem loco quo de Auila loquitur, adiungit, Rei istius tanto maiorem esse indignitatem, quod libellus ille singulari quodam Cæsaris priuilegio sit excusatus: Auiam reprehendit, quod scripserit Albertum Bra debuigicum à feminis delusum, cladem illam accepisse: at prodigiosam hanc solis stationem tantum abest ut carpat aut rideat, ut etiam ne verbo quidem attingat.

Sed & tertium auctorem addamus. Consaluum de Illesee, qui in illa parte Pontificalis suæ historie Hispanica lingua conscriptæ, de eadem re sic loquitur. Et sol per todo à quel dia tuorum color sanguineo, &c. id est: Sol totus per eundem diem sanguineum ostendit colorem, & affirmant multi se in eo stationem quandam obseruasse, qualis fuit tempore Iosue: ut nimirum Carolus V. verorum Israelitarum dux spaciū haberet vincendi, & inimicorum Crucis Christi vires frangendi. Idem color Solis qui in Saxonia, Norimberga quoque fuit conspectus. Hac ita se habere, ex multorum fide dignorum hominum testimonijs constat, eoque pro vero & ipse hoc loco ponere non dubitauit. Eadem de re circumferuntur versales quot, memoria non indigni: quorum auctorem, si de nomine mihi constaret sua hic eum gloria non fuisset frustra-

Phæbe, quid alii pedes ferus remorare quadrigas,

Nec rapidum prono tramite tendis iter?

Te sub Atlantiaci tepidas vocat aquoris undas,

o o

Al li

*Allicit inque avidos Thetis amica sinus.
Tu tamen obtusu perbas ceu fixus in vno,
Sint velut in terris quibus teneant mora.
Diceris haud aliter reuocatu lentus habenis
Spectasse inuicti praelia Naueida.
Fallimur: an rursum noua te spectacula tardant,
Quum geris ecce nouus praelia Naueides.
Prorsus & hac volucris sola est tardatio cursus,
Hareticos CAROLVS QUINTVS vt ense metat.
Cernis, vt abiectu dant sua fugatq; signis
Agmina, praecipiti terga notanda fuga!
Cernis vt Austriacus celeri pede miles & hasta
Hareticus turmas feruidus urget, agris.
O bene Phoebe faues, inhibe scq; a gurgite currum
Antepio quam sint fixa trophaa duci.
Namq; hic Naueides, si non diuinior hostis
Tetrior, & superus, laurea grata mage est.*

Tu quidem, o Catholice Monarcha, ad gentilitia tua insignia & Imperialem Aquilam adiungere debebas SOLEM, magni illius ducis & fortissimi filiorum Dei propugnatoris exemplo. Nam si Iosue, quod precibus suis dum contra Gabaonitas dimicat solis cursum stiterit, Sole deinde pro Symbolo vsus est, & sepulcro quoque suo incidi voluit; quis neget tibi quoque ius fuisse Solem pro Symbolo vsurpandi, & in tuo quoque monumento ostentandi? quum is aequae in pugna, quam tunc pro Ecclesiae defensione pugnabas, vltro cursum suum inhibuerit, & quasi in societate n. victoriae & triumphus tui venire cupiens, purpureo amictu conspicie odum se praebuerit, velut Dei hostium sanguine tinctus. Sed honorem hunc filio tuo Philippo II, tot regnorum haerediti, relinquere voluisti, in cuius Symbolo Sol ab horizonte exurgens lucet, cum hac inscriptione: MOX ILLUSTRABIT OMNIA. Tu Aquila tua Imperiali contentus fuisti, quae illo ipso quoque die exercitum tuum circumvolitans, victoriam tibi ac tuis praenunciauit.

Iulius Caesar olim profligato incredibili celeritate bello Asiatico, tribus his verbis, VENI, VIDI, VICI, pro Symbolo vsus est: at Caesar noster Christianus, confecto bello Germanico, illa ipsa hora qua victoriam hanc adeptus fuerat, maiori cum modestia & pietate his verbis vsus est: VENI, VIDI, ET DEVS VICIT.

VI. Sic Titus quoque Imperator, a Deo ad Iudaeorum excidium electus, Hierosolymam contemplantus, defixus admiratione exclamasse dici-

tur, non sui se viribus Iudaos et tam validis munitionibus expulisse, sed Deum contra ipsos pugnavisse. Quod si praelium huius diei Lutheranis secundum euenisset, procul dubio ipsi Romae signa sua inferre fuissent conati. Quid enim aliud restabat, nisi ut victo Imperatore, Principes illi Imperium ciuili & intestino bello sic laceratum, tamquam communem praedam inter se partirentur? ut qui iam ante Imperatoris nomen ferre non poterant. Et Lutherus in libro De bello Turcico, titulos illos qui Imperatori tribui solent, quum Caput Christianitatis, Tutor Ecclesiae, Defensor Fidei appellatur, ait falsos & vanos, & ad Iesu Christi iniuriam & contumeliam pertinere. Luthero ex altera parte, nempe ab Heluetia, concinit Zuinglius, (a) qui ait, Magnam esse stultitiam Imperatorem in Germania agnoscere, qui Romanam non agnoscat. Quod si tamen Imperialem Maiestatem, summum Germaniae decus, Principes illi coniurati conseruare voluissent, certum est Christianam Rempublicam illo ipso die e Protestantes aliquem Imperatorem fuisse habituram: qui mox, Transylvanicae Vayuodae exemplo, Hungariae occupato regno, cum Turca fedus pacturus fuerat, ut contra Ferdinandum, quem cetero qui pro Romanorum Rege quidam habere recitabant, id tueretur. Landgrauis certe ambitio ab eiusmodi conatu non aliena futura fuisse videtur. Saxoniae vero Duci domestica non deerant tanta magnitudinis exempla, duo Henrici, tres Orthones, Lotharius & Adolphus. Saepenumero rebellibus expedit, ut omnia perdantur. modo ipsi euadant, aut in ipsis totius patriae cineribus vel rudibus sepeliantur. Saxo quoque exercitum habiturus erat noua illa victoria adhuc cruentum & ferocem. Bohemiae etiam regnum magna ex parte Hussitarum opera Protestantes adiuncturum se fuerat. Landgrauis quoque validas adhuc sub signis habebat copias. Horum omnium imperum Carolo & Ferdinando profligatis, quis sistere aut cohibere potuisset? quum etiam soluto federe, & tantis acceptis cladibus, vnica vrbs Magdeburgensis Imperatoris atque Imperij viribus sese opponere ausa fuerit, & reliquae victoribus quinque aut sex annis post victoriam, tantum negocij de nouo successerint. Priusquam tamen hoc de victoria Caesaris caput concludam, Caesar capto Saxonum ad Vittebergam exercitum admouit s. Maij & de-

a Lib. 4. Epist. Zuing. & Oecolam. fol. 186.